SERIA II.—ANUL II, No. ~~301~~ 310. Ediția a treia JOI, 21 NOEMBRE 1896

NUMARUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc tot-d'a-una înainte

In *București* la Casa Administrației

In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale

Un an în țară 30 lei; în streinătate 50 lei
Șase luni . . . 15 » » » 25 »
Trei luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

REDACȚIA
No. 8—STRADA CLEMENȚEI—No. 8

EPOCA

NUMARUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In București și județe se primesc numai la Administrație

In streinătate, *direct la administrație* și la toate oficiile de publicitate

Anunciuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— lei »
» » » II . . . . . 3.— » »

Inserțiile și reclamele 3 lei rîndul

Un număr vechiu 30 bani

ADMINISTRAȚIA
No. 8.— STRADA CLEMENȚEI —No. 8.

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

Retragerea Guvernului

ORIGINA BATAUȘILOR

Bătăușii au reapărut. Acesta este un semn neîndoelnic că liberalii sunt la guvern.

Cine se poate îndoi de sosirea primă-verei când întâlnește pe șesurile mlaștinoase cele întîi cucoare? Cine mai are nevoe să întrebe ce regim are țara când pe strade și prin sălile Universității, întâlnești figurele patibulare și respingătoare ale bătăușilor?

Bătăușii sunt o instituție eminamente liberală, după cum legiunea era eminamente romană și falanga eminamente macedoneană. Nobila instituție a bătăușilor s'a născut din nevoele și condițiele politice ale partidului liberal, după cum constituția modernă s'a născut din caracterul și condițiele deosebite ale poporului insular englez.

Bătăușii fac parte din organizația partidului, după cum elocuența face parte din viața politică a Atenei și a Romei.

Pe liberalii ni-i putem închipui lipsiți de oratori și de oameni politici de valoare; nici o dată însă nu'i putem concepe fără bătăuși. Este un proverb care zice: pe câtă vreme va rămînea un rus și o carboavă, imperiul Țarilor va exista. Cu mai multă dreptate se poate zice că: pe cât timp va rămânea un bătăuș în țară, pe atît timp liberalismul nu va fi mort.

Sunt organizații sociale cari s'au rezemat veacuri pe o instituție și cari au trăit cît a trăit acea instituție.

Vechile imperii egiptean și indian, s'au sprijinit pe instituția castelor; monarhia franceză pe clerși pe noblețâ, turcii pe enicerî.

Organizația liberală de la noi are și ea un sprijin puternic, instituția bătăușilor.

D. Statescu, ni se spune, că vorbind de d. Al. Djuvara ar fi zis că acesta este *cîrja* pe care se reazemă bătrînețile sale.

Cu mai multă dreptate pot spune că bătăușii au fost cîrja tinereților și va fi și a bătrînețelor partidului liberal.

Am zis că această nobilă instituție a eșit spontaneu din nevoele partidului, înarmată cu ciomege după cum Minerva a eșit înarmată din capul lui Jupiter.

In adevăr, liberalii sunt din popor și al poporului. Aceasta este tema, motivul desfășurăreî lor politice. De aici urmează că *poporul* trebuie să'i ajute și să'i sprijine în toate actele și manifestările lor.

Cînd deci *poporul* cel adevărat nu se mișcă, ba chiar se întoarce de la ei, e natural ca să înlocuească—pentru a se conforma cu tradiția—pe poporul cel real, cu o adunătură factice și plătită care să aibă aerul că îndeplinește rolul fără de care partidul este pierdut.

Bătăușii țin deci loc de *nație*, cu deosebire că această nație este tot-d'a-una *indignată*.

Aud în jurul meu spunîndu-se că de ce liberalii nu uzează mai bine de armată pentru a menținea ordinea, de cît de bătăuși.

Cine face această objecție nu cunoaște pe liberali. Liberalul nici odată nu-ți va ținea un limbagiu franc, nu va lua o măsură pe față, nici va merge cu fruntea sus, drept spre ținta care o urmărește. Liberalul tot-d'a-una va ține un alt limbagiu de cît faptele sale, va recurge la duplicitate.

A reprima tulburările—dacă tulburări sunt— cu armata, înseamnă a arăta că uzează de *forța publică*, lucru care de alminterea nu e de loc rușinos.

Uzînd de nobila instituție militară a bătăușilor, ei tind la altă ceva: ei tind a dovedi că pentru a respinge atacurile adversarilor, ei nu au nevoe de puterea militară constituită, ci că *poporul* care este tot-de-a-una cu ei, să însărcinează a reprima pe tulburători și a apăra guvernul!...

Existența bătăușilor este la dînșii o chestie de principiu. Cînd liberalii nu să vor mai rezema pe dînșii, nu vor mai putea vorbi în numele *poporului*!..

Partidul va deveni un partid *reacționar*!!..

Iată concepția ridicul de îngustă și de perversă la care acești oameni țin încă, fără să 'și dea seamă de monstruosul discredit în care cad, tocmai cînd luptă pentru a nu pierde încrederea!

Conclusia? Conclusia este că pentru ca să dispară bătăușii, trebue să facem să dispară liberalii ca partid și ca organisație. Cît timp va remînea un liberal, acela va avea în dosul lui un bătăuș, dacă nu cum-va nu va fi *bătăușul* el însuși.

Religiele își au fundamentul intim în credință și o forță superioară în afară de lume; liberalul își are credința în o ființă superioară pentru el — bătăușul. Aceeași credință în fond; cu deosebire că religiosul și-a ales ca object de închinăciune un semn, un simbol, pe cînd liberalul crede în ceva foarte real și concret: în o bîtă saŭ în un ciomag.

G. Panu

Infamiile polițienești continuă.

Arestările continuă din ordinul prefectului de poliție și bandele plătite de primarul capitalei continuă a teroriza noaptea mahalalele.

Mulți din cetățenii cari au luat parte la ultimele întruniri, încă nu îndrăsnesc a se întoarce pe la casele lor.

Cerem ca, fără nici o întîrziere, să se pue capăt acestei stări de lucruri și ca să se dea o satisfacere locuitorilor Capitalei, isgonind și dînd în judecată pe cei doui banditi cari de opt zile terorisează Bucureștii: Paul Stătescu și C. F. Robescu.

RETRAGEREA GUVERNULUI

Consiliul de miniștri de la Palat. — Demisiunea guvernului.—Însărcinarea d-lui Aurelian. — Combinațiile

Consiliul de miniștri de la Palat

Criza ministerială s'a pronunțat eri la amiazî la consiliul de miniștri, fiind la Palat, sub președința M. S. Regelui, în următoarele condițiuni:

M. S. Regele, deschizînd consiliul, a așteptat ca vr'unul din miniștri să ia cuvîntul. Toți au tăcut. Atunci M. Sa a spus;

— Situația e complicată.

— Majestate, nu este timpul datoria — răspunse d. Eugen Stătescu.

— Atît nu ajunge, — observă M. Sa și miniștrii se uitaŭ unul la altul.

— Vă las să deliberați, — a zis M. Sa și a plecat în alt salon.

Atunci o vie altercație se naște între d-nii Sturdza și Cantacuzino pe de o parte și d-nii Stătescu și Stolojan pe de altă parte, asupra demisiunei lui Paul Stătescu.

Eugen Stătescu a declarat că nu poate admite destituirea saŭ demisionarea fratelui săŭ.

Demisiunea guvernului

In urma altercației, d. Sturdza a declarat că demisionează și imediat a prezintat M. Sale Regelui demisiunea cabinetului.

M. Sa a chemat apoi pe președinții Corpurilor Legiuitoare.

La orele 3 p. m. prințul Dim. Ghica a declarat M. Sale, că e prea bătrîn și se simte prea slab pentru a forma un cabinet, dar crede că d. P. S. Aurelian e singurul om care ar putea să ia asupra sa o asemenea însărcinare cu oare care succes.

Insărcinarea d-lui Aurelian

Chemat la Palat, d. P. S. Aurelian a fost întrebat asupra situației. D-sa a recunoscut că cestiunea Mitropolitului Primat este foarte gravă și o soluție pacinică și mulțumitoare se impune.

In urma acestora M. Sa a însărcinat pe d. Aurelian cu formarea ministerului.

Combinațiile

Retragerea guvernului a produs o vie senzație mai ales prin cercurile guvernamentale.

Pînă la orele 9 seara situația nu s'a limpezit: majoritatea partidului crede că nu poate fi o altă soluție de cît un minister Sturdza, alții speră că d. P. S. Aurelian va izbuti pe deplin. D. Sturdza e dispus a da concursul săŭ d-lui Aurelian și viceversa.

Totuși cumpăna e în favoarea d-lui Sturdza și dacă d-sa va triumfa, atunci va forma un guvern fără d-nii Stolojan, Stătescu și Stoicescu.

In ori-ce caz însă cestiunea Mitropolitului Primat se va rezolva în mod pacinic prin revizuirea sentinței ilegale a Sinodului.

Amănunte la informații.

DREPTUL DE A MANIFESTA PE STRADĂ

In privința manifestațiunilor pe stradă, cari dacă pot fi tolerate nu sunt privite, de noi conservatorii, ca un drept, iată ce scria *Voința Națională* la 13 Martie 1894:

«Cînd coloana ajunse în dreptul otelului de France, inspectorul Dristorian, întovărășit de cîți-va agenți, eși în capul ei și somă lumea să se retragă.

«Cetățenii nu ținură nici o seamă de această somațiune ilegală, de vreme ce atitudinea mulțimei era din cele mai pacinice eși asemenea manifestațiuni liniștite nefiind împedicate de nici o lege.»

Comentînd, în articolul de fond din același număr, aceste evenimente, *Voința Națională* adresa Regelui următoarea amenințare:

«Regele să-și aleagă!»

«Nu voește Regele să se desfacă de asasinii săi?»

«Poporul romîn este stăpîn pe el și dator să-și croiască o altă soartă.»

TRIBUNA POLITICA

Afacerea Mitropolitului de a ruinat încă o criză guvernamentală.

Din dezlegarea crizei se va vedea că partidul conservator va fi contribuit mult, foarte mult la rezolvirea cestiunei Mitropolitului și nu s'a gîndit cîtuși de puțin a suscita o criză.

Pe noi această criză nu ne interesează cîtuși de puțin, de oarece prețuim că ar fi o nenorocire pentru partidul conservator ca să nu se ducă pînă în capăt experiența cu partidul liberal.

Se va vedea când cestiunea Mitropolitului va fi închisă, că partidul conservator, care nu s'a agățat de putere, nu s'a gîndit a exploata o cestiune de gravitatea celei ce frămîntă țara de șease luni, în scop numai de a pune mîna pe guvernul țărei.

BANDELE CONSERVATOARE

După întrunirea de la Dacia, banda d-lui Fleva împreună cu bătăușii conservatori, au năvălit în palatul Universității.

Voința Națională.

Ori-cît de mare este ura noastră contra regimului colectivist și dorința de a nu-l scăpa de nici o răspundere a faptelor sale mișelești—totuși ne simțim datori să nu aruncăm asupra celor nevinovați culpa scenelor petrecute în palatul Universității și bătăilor săvîrșite în camera de studiŭ a tinerilor studenți.

Fie-care trebue să plătească păcatele sale și ne simțim datori să recunoaștem împreună cu *Voința Națională* că acei cari au spart capetele, tăiat urechile băeților și chiar fetelor la Universitate, nu sunt alții de cît bandiții din bandele conservatoare.

Dar nu este de ajuns să mărturisim aceste fapte, e nevoe să intrăm în amănunte, ca să știe bine publicul la ce perverse manopere au recurs șefii bandelor de bătăuși conservatori spre a îndeplini ticăloasa lor misiune.

Așa, s'a spus în toate ziarele și chiar în *Epoca*, cum că acel ce a năvălit în capul bătăușilor în sălile de studiŭ ar fi fost ofițerul de poliție Szillagyi.

Mulți răniți au declarat chiar că au recunoscut în acel care-l lovea pe acest călăŭ polițienesc.

Să restabilim adevărul.

Szillagyi nu era Szillagyi, victimele nu știŭ ce spun: Szillagyi era Nicu Filipescu, fostul primar al Capitalei. Folosindu-se de asemănarea sa, cu mustață blondă ca aceea a sbirului Szillagyi, Nicu Filipescu s'a îmbrăcat în uniforma de ofițer polițienesc, cu sabia la brîŭ, chiveră în cap, botfori lungi, și în frontul bandelor a putut sub masca lui Szillagyi să taie în dreapta și stînga, compromițînd pe acest brav reprezintant al ordinei publice.

Avem adresa croitorului care i-a confecționat uniforma.

Cît pentru cei-l'alți sergenți cari au lovit pe studenți, mărturisim asemenea că nu eraŭ sergenți. Am recunoscut în mijlocul lor, sub uniforma păzitorilor ordinei publice, tuleii lui Victor Ionescu, nasul fenomenal al lui Max, burta proeminentă a lui Brătescu.

Regretăm însă foarte mult că M. S. Regele n'a avut prilejul să citească mărturisirea noastră încă de eri, căci de sigur n'ar fi cerut demisiunea cabinetului, acestui cabinet blând ca mielul lui Dumnezeŭ!

TRIBUNA LITERARA

BOBORUL!

— Din Istoria Republicei Ploeștene —

In secolul nostru s'a născut și s'a sfîrșit un stat foarte interesant, pe care nu'i este permis unui istoric conștiințios să'l piarză din vedere. Voiŭ să vorbesc despre Republica dela Ploești, un stat care, deși a durat numai vreo cinsprezece ore, a marcat desigur o pagină celebră în istoria contemporană.

Născută din, prin și pentru popor, pe la două ceasuri în dimineața zilei de 8 august 1870, tînera republică a fost sugrumată în aceeași zi pe la ceasurile patru după amiazî. Nu face nimica: mărirea și importanța durata lor, ci după voiŭ mai mult saŭ mai puțin strălucit pe care l-aŭ jucat în complexul universal.

Cadrul meŭ e prea strîmt ca să pot închide într'însul istoria generală a veselei republice podgorene. Voesc numai să contribuesc și eŭ la consemnarea materialului necesar unui viitor istoric; și sunt autorizat a o face: eŭ am fost cetățean al acelei republice. Am asistat la mărirea și decadența ei, și nu în calitate de gură-cască, ci în calitate oficială. Cînd poporul a călcat poliția, eŭ m'am repezit și am desarmat pe un sub-comisar de serviciŭ, luîndu'i sabia din cuiŭ. M'am încins cu ea, și am avut norocul să treacă atunci pe lîngă mine Președintul Republicei. Eram de 17 anî; înfățișarea mea hotărîtă atrase privirile Președintului: mă numi sub-comisar în locul sbirului pe care'l desarmasem.

Astăzi, cînd s'a prescris, sper, vina mea contra monarchiei, am curajul s'o spun cu mîndrie. Da, am fost unul dintre cei mai aprigi susținători ai ordinii în Republica Ploieștilor. Ceasuri glorioase, n'am să vĕ uit! Șeful meŭ, polițaiul, era simpaticul și bravul Stan Popescu, unul dintre cei 1000 ai lui Giuseppe Garibaldi, volintir în Italia, volintir într'o revoluție polonă, vrăjmaș jurat al tiranilor și frate pasionat al poporului. Cu astfel de șef, mergi în foc bucuros pentru o idee mare.

De cu seara din ajun, 7 august, mai mulți conspiratori, între cari și Stan Popescu, așteptînd veștî (de unde? istoria nu poate încă spune) jucaseră, în salonul dela otel Moldova, *la chilometru*. Ce însemnează *la chilometru*? E un joc inocent, foarte puțin complicat; iată. Jucătorii, indiferent de numărul lor, se așază la o masă în colțul unui salon. Se aduce fiecăruia cîte o sticluță de vin. Incep să bea. Cînd unul și-a isprăvit porția, așază sticla goală pe jos lîngă zid în lungul salonului. A doua sticlă golită, o așază cu fundul în gîtul celei d'anttia, și așa mai departe, pînă cînd șirul sticlelor ajunge la zidul din potrivă—*la chilometru*. Cel ce a ajuns mai întîiŭ la chilometru a cîștigat partida—ceilalți trebue să'i plătească sticlele băute, în proporție dreaptă cu numărul de sticle ce le lipsește lor pînă la chilometru. Se 'nțelege, cînd jucătorii sunt toți de talie, se 'ntîmplă să se joace o contra și adesea partida să fie remisă. In seara aceea, Stan cîștigase cu mare avant partida întîia.

Pe la unu trecute după miezul nopții, cînd era să se 'nceapă o nouă partidă, se aud trei lovituri rare în geam. Toți jucătorii, uitînd de petrecerea lor inocentă, se ridică încruntați. Tocsinul sunase. Cauza sfîntă a poporului îi chema pe cîmpul de onoare. Era ceasul acțiunii.

Toți pornesc tăcuți și hotărîți în grămadă. Ies pe gangul otelului și apucă spre obor. Pîlcuri, pîlcuri vin din toate părțile; se contopesc toate în grămadă; cu cît înaintează acest brav popor, cu atît numărul sporește.

La 2½ despre ziuă, telegraful e în mîna republicanilor—toate firele rupte și mai ales casa confiscată.

La 4, ușile temniței de pe drumul Rudului se deschid pentru cîți-va republicani închiși în prevenție.

La 5, batalionul de linie din cazarma dela Sf. Nicolae face act de supunere în mîinile Prezidentului.

La 5½ poliția republicană este organizată; poporul, ca gardă civică a Republicei, e înarmat cu săbii confiscate dela pompieri și dela ipistați, cu puști de vînat, cu pistoale și bastoane particulare.

La 6, în piața Unirii plină de popor—tocmai pe locul unde se ridică astăzi mîndră statua Libertății (cetățenilor Ploieșteni, Națiunea recunoscătoare!)—Prezidentul, urcat pe un scaun de tocat cărnați, citește actul solemn al întemeierii Republicii.

La 7, se desfundă în toate rĕspîntiile bolohoace, în sunetele marșului eroic de la 48.

La 8, o parte din popor, cu polițaiul și un taraf de lăutari, mergem la grădina Lipănesculuî. Aci, pe iarbă, se 'ncinge un ziafet nepomenit în analele celor mai bătrîne republice.

Grătarele sfîrîie aruncînd în aer valuri de miros fierbinte și gras, ca niște altare antice pe cari se ard ofrande unuî zeŭ tutelar. Canalele odată deschise nu se mai închid. Bolohoacele golite se rostogolesc hodorogind departe, ca niște ruginite insti-

www.dacoromanica.ro

tuțiuni ce nu mai corespund exigențelor moderne, și în locul lor, se 'mping cu greutate alte boloboace pline, ca niște reforme pe cari le reclamă spiritul timpului și interesele vitale ale societății.

Ce veselie! ce avînt! ce entuziasm!

A! sunt sublime momentele cînd un popor martir sfărmă obedele și cătușele tiraniei și, aruncându-le departe, tare de dreptul seu, fără ură, uitând trecutul odios, închină des, dar sincer, pentru sfînta Libertate și — te pupă! O!

Eram la Lipănescu 'n grădină de vreo cîteva ceasuri. Uraganul entusiasmului creștea mereu, cînd o onoare neînchipuită veni să 'l ridice la paroxism. Prezidentul—el, în persoană!—urmat de un adiutant, veni să viziteze petrecerea noastră populară și să spargă o oală cu poporul lui. Marele om ne zise cîte cuvinte. Era încântat de purtarea bravilor săi Ploieșteni, cari aŭ știut ca totdeuna să se sacrifice pentru libertate. A fost un fanatism, o furie! Oalele toate de pămînt, caciulile 'n sus și Ura! Vivat Republica!

Prezidentul a plecat, luînd cu dînsul pe Stan Popescu polițaiul... Incet-încet, cu ultimii cărnați, cu ultimele fleici și oale, se strecură și poporul martir... Probabil cheltuiala frugalei gustări populare remase să fie trecută în viitorul buget al Republicei.

Mi-adusei aminte că am părinți, cari m'așteptaŭ, și mă dusei degrab acasă tăcînd cu sabia mea peste jiletca. Reposata mama era foarte bună, dar o femee de moda veche, un spirit reacționar; era departe de a 'nțelege importanța politica a formelor democratice. Aflase tot ce se petrecea în oraș și tremura de grija mea văzînd că nu mai viu la dejun. Mi-a făcut o scenă grozavă—că de ce m'am amestecat cu derbedeii, că doresc s'o fac de rîs în mahala, că vreaŭ să grabesc, poate, sfîrșitul lui tata, care era greŭ bolnav; pe urmă, mi-a poruncit aspru să remân acasă. In zadar am protestat; în zadar i-am spus, arătîndu-i arma, că am o funcțiune publică de îndeplinit. Mi-a luat sabia, pe care [illegible] și mi-a încuiat ghetele și pălăria în scrin.

O săptămînă m'a ținut ast-fel captiv, pînă s'a potolit primejdia.

Atît mai bine! Cînd eŭ plîngeam acasă de ciudă soarta rușinoasă a sabiei mele, ce se 'ntîmpla în inima Republicei?

Pe la trei și jumătate după amiaz, în vagoanele de material ale liniei ferate București-Ploiești, atunci încă în construcție, soseu grabnic în Republică un grozav oaspete. Ce era? Era Reacțiunea, Reacțiunea cu tot ce are ea mai oribil și mai hidos: un batalion complet de vînători sub comanda maiorului Gorjan.

Cum puserâ piciorul pe pămîntul sacru, începură vînătoarea după republicani. Reacțiunea căuta însă mai cu seamă pe Prezident; dar acesta, printr'o inexplicabilă coincidență, ieșise prin granița de răsărit a Republicei, bariera Bucovului, pe cînd Reacțiunea intrase pe granița de apus, bariera Rudului.

In trei ceasuri de goană, vînătorii arestară mai bine de 600 de copii ai poporului. Pușcăria și patru hanuri, prefăcute în pușcării, gemeaŭ de republicani. Cuminte mama, Dumnezeŭ s'o odihnească! Era o femee fără multă învețătură, dar ce prevedere politică! Dacă me prindea Reacțiunea cu sabia la brîu!

Reacțiunea restabili cu brutalitate *statuquo ante*.

Pe Prezident l-aŭ prins călărețiĭ prefecturii către seară detot, pe drumul Buzăului, din colo de Lipia, la vreo două poștii departe de granițele răsăritene ale Statului său. Cînd i-aŭ strigat călărețiĭ din goană: «Stăĭ!» el, care era pe jos, a avut curajul să stea. Iar cînd l-aŭ întrebat: «Ce făceaĭ aicĭ?» el a răspuns scurt: «Mă plimbam.» Și fiindcă este indiferent, cînd te plimbĭ, dacă te plimbĭ așa orĭ așa, l-aŭ pus mizerabilii să se plimbe 'napoĭ. Tot înapoĭ și iar înapoĭ! nicĭ odată nainte! iată deviza Reacțiunii.

Dar polițaiul? ce se făcuse Stan Popescu? Se dusese să ia în posesiune jețul lui de mușama în cancelaria poliției. De două zile nu dormise... Partida la chilometru... apoĭ alergăturile cu poporul... pe urmă festivitatea de dimineață la Lipănescu... entusiasmul... Se simțea sdrobit, și era atît de plăcută răcoare în cancelarie. O dulce aromeală, foarte naturală după atîtea emoțiuni, după atîta triumf, îl apăsa cu putere brava cerbice. Omul își încrucișă mîinile pe biroul său, își așeză bine capul și, gîndind cu drag la viitorul tinerii Republice, adormi butuc.

Pe dînsul îl căutaŭ mai întîiŭ după Prezident, a cărui urmă o aflaseră și în goana căruia porniseră călărețiĭ. Si l-aŭ și găsit.

Maiorul Gorjan, dînd ușa de perete, intră cu sbirii săĭ în cancelarie. Polițaiul horcăie cu capul pe masă. Maiorul face patru pașĭ marĭ și trage o puternică lovitură cu palma pe masă. Stan Popescu tresare cu ochiĭ cîrpiți.

— Cine te-a pus pe tine aicĭ!? răcnește strajnic reacționarul.

— Booborul! răspunde gras republicanul.

Atîta le-a trebuit sbirilor! Cînd a auzit de boobor, aŭ turbat: l-aŭ și 'nhățat pe Stan și, val-vîrtej cu el, drept la hanul Călugărului!

Așa s'a sfîrșit cu republica noastră! Așa a sfîșiat Reacțiunea cea mai delicioasă pagină a liberalismului romîn!

Caragiale

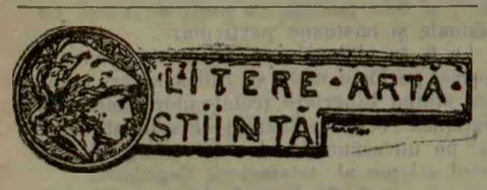

ISTORIA BUCUREȘTIULUI

Se știe cît de înapoiați sîntem noĭ întru cît privește Istoriografia. (De altfel în ce sîntem mai înaintați?). Așa că nu fără o vie plăcere aflăm de apropiata apariție a unei lucrări de mare valoare istorică și națională. E vorba de *Istoria Bucureștiului*, pe care distinsul nostru istoriograf d-l G. Ionescu-Gion, o prepară de mai bine de trei anĭ.

De foarte multă vreme d-l Gion se ocupă cu cercetarea bătrîneților hrisoave romînești, cu răsfoirea documentelor streine din cele mai neguroase vremurĭ ale trecutului nostru național.

Intinsa erudiție istorică a d-lui Gion, e cunoscută de toată lumea; sîrguința cu care se ocupă, răbdarea și talentul expunerei va face din această lucrare, unică în domeniul eĭ pînă acum, unică și ca valoare științifică.

S'a întîmplat însă ca înaintea d-lui Gion, să înceapă un *domn* a publica în foiletonul unei gazete din Capitală, tot o *Istorie a Bucureștilor*. De oare-ce însă nu dintr'o adunătură de documente, puse unele peste altele, fără nicĭ o caracterizare a epocei, scoasă din ele, fără nicĭ o idee originală și fără nicĭ o formă literară, stă valoarea unuĭ studiu istoric, de aceea lucrarea d-lui Gion va fi tot cea d'întîiŭ, și cea adevărată Istorie a Bucureștiului.

De mai bine de treĭ anĭ de zile, d-l Gion, în mijlocul multiplelor sale ocupațiuni, lucrează neîncetat la această operă; probabil că peste cîte-va luni va fi gata.

Toate orașele marĭ, civilizate, numără mai multe istoriĭ ale lor; așa e cu Parisul, cu Roma, Madridul, Constantinopol, etc.

Bucureștiĭ noștri n'aŭ avut încă nicĭ una pînă acum, după cum de alt-fel și țara întreagă, pînă mai acum nu are încă o *completă* istorie a sa.

Pentru aceea lucrarea d-lui Gion este așteptată de toată lumea cu cea mai mare nerăbdare, căcĭ se știe bine, că autorul «*Doftoricescului meșteșug în trecutul Țărilor Romîne*» nu scrie numaĭ pentru cărturarĭ.

Bogăția sa de stil, limba fluentă, fraza plină, face din scrierile d-lui Gion mărgăritare admirate atît de specialiștĭ, cît și de cei cari caută numaĭ *frumosul* expunerei.

Sperăm că în curînd vom putea fi puși în plăcuta poziție de a da cititorilor noștri un fragment din această interesantă lucrare.

Duminecă seara s'a dat la Teatrul Național *Doctorul Satan*, dramă în 5 acte și Tablouri.

Această dramă, care în franțuzește poartă titlul de «Jacques l'Honneur», face parte din acelea cari, ca Două orfeline, Curierul de Lyon, etc, fac mare impresie asupra publicului. Doctorul Satan, într'adevăr a fost mult aplaudată de un public foarte numeros. Pentru cine îĭ place ast-fel de spectacole, această dramă e frumoasă saŭ adevărat mișcătoare; a fost jucată cu un ansamblu foarte corect de d-niĭ Notara, Petrescu, Leonescu, Jianu, Mărculescu, d-nele Hasnaș, Ionașcu, Gănescu, Ștefănescu, etc, și de mai toată trupa.

*

Aflăm că d. Dumitru Stăncescu va prezenta zilele acestea direcției teatrelor noua sa traducție *Familia Pont Biquet*, una dintre cele mai vesele comedii.

INFORMAȚIĬ

Suntem în măsură de a afirma, în modul cel mai positiv, că Sinodul e dispus a revisui sentința Mitropolitului.

Lunĭ, un sub-prefect s'a dus la Căldărușanĭ să înmâneze I. P. S. S. Mitropolitului Ghenadie copie de pe ordonanța ignobilului Vasiliu.

I. P. S. Sa refuzînd a o primi, sub-prefectul a lipit-o pe ușă, constatând prin proces-verbal că Mitropolitul nu are la Căldărușanĭ nicĭ un servitor căruĭ să fi putut să-ĭ înmâneze copia.

Ierĭ, la orele 12 din zi, comisarul Marinescu de la secția 47, însoțit de șease jandarmĭ și de pușcăriașul Nae Feraru, agent de poliție și ajutor al bătăușului inspector Ionel Antonescu, a ridicat din prăvălia d-lui I. Ionescu pe d. Mitu Mihaĭ, și-l deține nelegal la secție.

Ierĭ, după isprăvile pe cari le-a făcut în sălile universității faimosul Sillagyi, în stare de completă ebrietate, se lăuda că în fine el, ungurul, și-a răsbunat contra studenților cari aŭ înjurat atîta vreme pe ungurĭ, că sîngele apă nu se face, și că de mult le purta sîmbetele naționaliștilor studenți pe cari îĭ avea maĭ dinainte încondeiați.

La o observație ce i-a făcut-o cine-va zîmbind că «nu se teme de răspundere?» Sillagyi a răspuns că el a lucrat sub ordinele prefectului și directorului poliției și că se spală pe mîinĭ de orĭce răspundere.

Sillagyi a zis: **«Mĭ-a dat ordin să bat, să znopesc pe cine nu le place d-lor, dacă mĭ-a scăpat mîna, am dat și în cine nu-mĭ place mie. Eŭ sunt ungur.»**

In urma barbariilor poliției maĭ mulțĭ membri aĭ baroului capitalei aŭ semnat azĭ următoarea petițiune, care a fost înaintată d-luĭ procuror al tribunalului Ilfov:

Domnule Prim-procuror,

Sub-semnaților avocațĭ ni s'a denunțat de către cetățenĭ că în arestul Poliției, afară de oamenĭĭ aduși azĭ la parchet se maĭ află treĭ, astfel de crunt bătuți, în cît n'aŭ putut fi aduși aicĭ. Aceștia sunt numiții Baboĭ, Anghel Zugravu și un altul al căruĭ nume nu-l cunoaștem.

Cerem a se ancheta faptul la poliție și a fi acești aceștia examinați de unĭĭ din doctoriĭ Severeanu saŭ Florea Teodorescu.

Primiți vă rog, etc.

De la întoarcerea M. S. Regelui de la Sinaia, n'a primit pe nimenĭ afară de miniștri.

In *Timpul* de ierĭ s'a publicat un articol intitulat «Asasinul» foarte violent nu numaĭ la adresa guvernului, dar și la adresa Capului Statului. Articolul confratelui nostru face parte dintr'o serie de păcaliturĭ în contra liberalilor: este reproducerea unuĭ articol din *Voința Națională*, foarte recent de altminterĭ.

Istoria se repetă

Soarta guvernului Brătianu a fost hotărîtă cînd cu convenția consulară. Pe atunci răposatul Brătianu a stăruit în persoană pe lîngă d. Mateiŭ Corbescu să fie raportorul comisiei pentru admiterea convenției propuse de guvern. Dintr'un sentiment de exagerată corectitudine politică, d. M. Corbescu nu a semnat alăturĭ cu minoritatea comisiunii; a opinat însă, pe alte motive, pentru respingerea convenției.

Se cunosc urmările.

In greaua împrejurare politică în care se găsea guvernul Sturdza a voit să recurgă iarăși la d. M. Corbescu, pe care-l uitase de tot răsĭ partidul liberal, și pe care colectiviștiĭ nu crezuseră nicĭ o dată de cuviință să-l consulte, nicĭ cînd în 24 de ore aŭ plăsmuit acte false, aŭ surghiunit pe Mitropolitul Țărei și aŭ făcut din judele Vasiliu un complice al lui Mărgăritescu ocnașul. Aŭ vrut să aleagă pe d. M. Corbescu în comisia de petițiunĭ pentru ca să le facă treburile în resolvirea petițiunii Mitropolitului Ghenadie.

Neapărat că d. M. Corbescu nu se putea face unelta guvernului la așa murdăriĭ și ticăloșiĭ. A demisionat cum trebuia s'o facă, declarînd că, daca nu i se primește demisia, este hotărît a renunța și la mandatul de deputat.

Torturile de la Poliție

Aseară, la orele 5, a fost liberat din beciurile prefecturei poliției d. Guță Constantinescu, proprietar în strada Ghiocel 28. D-sa a venit la redacțiunea noastră într'o stare desperată, și ne-a povestit că a fost arestat Simbătă, la amiazĭ, la podul de la palatul Justiției. De aci bietul om a fost dus la secția 30, unde a fost bătut. Seara Guță Constantinescu a fost dus la secția 5, la poliție, unde a fost lovit cu pumniĭ de comisarul Romanov, de Cantuniari și de Ionel Antonescu.

In urma unei perchiziții care i s'a făcut, i s'aŭ luat 18 leĭ și 30 banĭ cari nu i-aŭ fost încă restituiți.

Seara el a fost închis într'o carceră strimtă, bătut din noŭ și liberat abia a-seară.

Procesul Gr. Ghica-San Marin

Ierĭ s'a judecat înaintea tribunalului Ilfov secția II procesul de ultragiu făcut de directorul prefecturei poliției d-lui Gr. C. Ghica.

Tribunalul era compus din dd. E. Miclescu și Lupașcu. Fotoliul ministerului public era ocupat de procurorul Nicolau.

San-Marin, fie că era încă ocupat cu torturile de la Poliție, fie că i-a fost rușine, nu s'a prezintat la înfățișare.

După citirea faimosului proces verbal dresat de epilepticul șef de bande de la 16 Noiembre, se procede la ascultarea martorilor.

Dl. Maior Brociner declară că a asistat la o discuțiune ce a avut loc între San Marin și d. Ghica în privința unei trăsurĭ, dar n'a auzit pe acesta adresînd nicĭ un cuvînt și nicĭ un gest amenințător directorului prefecturei.

Ceva maĭ mult, martorul declară că răŭ crescutul director nevoind să creadă pe cuvînt pe dl. Ghica, a voit să îl confrunteze cu vizitiul, lucru care a supărat pe dl. Ghica și a spus luĭ San Marin că are să-l trimeată martorĭ.

Un spion polițienesc, Becarian, chemat ca martor propus de reclamant, spune că dl. Ghica a insultat pe San Marin, pentru că i-ar fi spus că aceste lucrurĭ ce i se fac sunt șicane și că pentru acest lucru va reclama primuluĭ ministru.

Atîta tot.

Procurorul face istoricul cestiuneĭ și se silește să dea afacereĭ o turnură serioasă, citînd exemple din *vechime și anticitate* (?)

D. Take Ionescu, din partea d-lui Ghica, arată că în această afacere a fost o simplă greșală de persoană. Nu d. Gr. Ghica era vizat de Prefectul poliției a fi șicanat, ci un alt d. Ghica. Afacerea nu se poate istorisi de cît în ședința secretă și, fiind cu totul privată, apărătorul nu insistă asupră-i.

Explică d. Take Ionescu tribunalului, că directorul Prefecturei este brusc și foarte arogant cu publicul, din care cauză chiar clientul d-sale i-a trimes martorĭ; că de altminterĭ nicĭ faptul trimeterei martorilor, nicĭ amenințarea cu reclamațiunea către primul ministru nu poate constitui o insultă.

Terminînd, d. Take Ionescu cere achitarea.

Din depoziținea martorilor și din instrucțiune, afacerea era deja judecată de numerosul public din sală și chiar de judecătorĭ. Toți aveaŭ convingțiunea făcută despre dreptatea d-lui Ghica. Tribunalul însă în urma opuneriĭ vădită a supleantului Lupașcu, intră în deliberare și după o oră de discuțiune ese din noŭ și declară divergența între d-l membru Miclescu care era pentru achitare și Lupașcu, urmatul d-lor Sihleanu și Delavrancea, care susținea condamnațiunea.

Procesul se va judeca din noŭ în complectul tribunalului Joĭ 21 curent.

Manifestațiunea studenților

Aseară, la orele 6, studenții aŭ ținut o întrunire, în care s'a adus la cunoștință hotărîrea d-lui Rector de a lua asupră'și întreaga răspundere a acțiuneĭ întreprinse. Vestea a fost primită cu aplauze, cari aŭ devenit furtunoase, cînd se maĭ anunță căderea guvernului.

In urmă s'a făcut o manifestațiune de recunoștință la palat și la d-nu Titu Maiorescu.

D. Maiorescu aflîndu-se la Universitate, studenții aŭ salutat pe d-na Maiorescu și s'aŭ retras.

In strada Episcopieĭ, în drumul lor, studenții aŭ întîlnit pe d. Maiorescu care se înapoia acasă. Eĭ i-a făcut o călduroasă manifestație, mulțumindu-l pentru apărarea ce le-a luat-o.

D. Maiorescu a răspuns că va stărui să se facă deplină dreptate și să se pedepsească vinovații și autoriĭ moralĭ aĭ sălbătăciilor de Lunĭ. Poliția n'are ce căuta la Universitate, a zis d. Maiorescu.

Rectorul, după ce a mulțumit din noŭ studenților pentru manifestația ce i-o făceaŭ, îĭ a rugat să se retragă în liniște pentru a evita desagramente și a nu trece drept turburătorĭ.

Manifestanții s'a împrăștiat în perfectă liniște.

Bandele de bătăuși

M. Sa Regele a fost foarte viŭ impresionat de reapariția bandelor colectiviste In consiliul de miniștri ce s'a ținut ierĭ la Palat, Majestatea Sa a accentuat nemulțumirea și mîhnirea de care a fost cuprins aflînd de sălbăticiile bătăușilor, *exprimîndu-și dorința ca actuala administrație comunală să fie imediat schimbată.*

*

D. Stolojan a cerut azĭ demisia d-luĭ Paul Statescu. Acesta a refuzat să și-o dea.

D. Stolojan s'a plîns despre aceasta d-luĭ Eugen Stătescu, care a răspuns:

— Numaĭ cînd voĭ ieși din minister, va ieși și fratele meŭ de la prefectura poliției. Aceasta n'o zic numaĭ fiind-că e frate cu mine, ci fiind-că nu el e principalul vinovat în scandalurile din urmă. Provocatorul este imbecilul Robescu care a organizat bandele și le-a dat frîu liber.

***

Astă-zĭ, pe cînd se cercetaŭ numeroșiĭ arestați, de către primul procuror, cu ororе publicul a putut vedea că ceĭ maĭ mulțĭ fusese stîlciți în bătaĭ. Arestaților li se oferea să fie puși în libertate, dacă vor declara că n'aŭ fost bătuți la poliție. Altiĭ fusese la poliție bătuți îngroziтor, pînă ce aŭ consimțit să declare că aŭ fost puși la cale de d. Filipescu și de altiĭ.

Nicĭ o dată în Bucureștĭ nu s'aŭ făcut astfel de ororĭ ca acum.

CRIZA

Asupra fazelor prin cari a trecut criza guvernamentală înainte de izbucnirea ei oficiale, putem da următoarele amănunte:

Marți 12 Noembrie, adică treĭ zile înainte de deschiderea Corpurilor legiuitoare, d. Dim. Sturdza s'a dus la Sinaia cerînd Regelui să semneze decretul de convocare a marelui colegiŭ pentru alegerea unuĭ noŭ mitropolit.

Majestatea Sa a rămas foarte surprinsă de noua dovadă de ușurință a primuluĭ săŭ consilier, care cu atîta seninătate își închipuia, sărmanul, că cheslia Mitropolitului Ghenadie e definitiv tranșată. Nevoind însă să bruscheze lucrurile, Regele a răspuns d-luĭ Sturdza că e maĭ bine să amîne convocarea colegiuluĭ după deschiderea Camerelor.

***

D. Sturdza s'a întors a doua zi Miercurĭ 13 Noembrie (zi fatală) la București și a comunicat consiliuluĭ de miniștri refuzul regeluĭ de a semna convocarea marelui colegiŭ.

Deja în acest consiliŭ, unit miniștriĭ aŭ relevat faptul că amînarea Suveranuluĭ trebue luată drept un avertisment serios, că cheslia Mitropolitului Ghenadie nu e încă tranșată, și că guvernul ar trebui să se retragă. D. Sturdza însă a stăruit în a convinge pe colegiĭ săĭ că are deplina încredere a Șefuluĭ Statuluĭ și că Regele nicĭ nu se maĭ gîndește la Mitropolitul Ghenadie.

Bietul d. Sturdza!...

***

Vinerĭ 15 Noembrie, după ce Suveranul s'a întors de la Cameră unde citise Mesagiul, d. Sturdza a solicitat din noŭ semnătura regală pentru convocarea marelui colegiŭ. De astă-dată Șeful Statuluĭ răspunse scurt d-luĭ Sturdza dîndu-ĭ un fel de lecție de constituționalism:

— Așteptați constituirea biurourilor.

***

Duminică 17 Noembrie, cînd M. S. Regele a plecat la Sinaia, a lăsat d-luĭ Sturdza grija de a face ca «spiritele să se liniștească», pentru a se putea găsi o soluțiune pacinică în chestiunea Mitropolitului Ghenadie.

N'apucă Suveranul să intre în castelul Peleș, cînd fu înștiințat de ororile bandelor de bătăuși ale canaliilor de la administrația comunală și ale poliției. Adînc mîhnit, Regele hotărî să vină, pe neașteptate și neanunțat în capitală, unde sosind aseară află amănuntele ultimeĭ infamiĭ și păcătoșiĭ: invazia bandelor în palatul universitar și stîlcirea studenților în chiar salele lor de studiĭ!..

***

Cînd d. Sturdza fu primit ierĭ dimineață în audiența pe care o solicitase, fără rezultat, încă din ajun soarta ministerului săŭ fu hotărîtă. El înțelese din cuvintele Suveranuluĭ că o schimbare se impune.

Ast-fel criza isbucni în mod oficial în consiliul de miniștri ce s'a ținut ierĭ la orele 11.

***

Putem afirma că ceea ce a pus capăt releĭ situațiuni a guvernului, a fost ordonanța murdară a luĭ Vasiliu.

Toată lumea s'a scîrbit de un guvern capabil de o ast-fel de infamie.

Relativ la această ordonanță, afirmăm că se va dovedi că unele depoziținni de martorĭ aŭ fost falșificate, iar altele cu intenție alterate.

***

La consiliul de miniștri care s'a ținut ierĭ la Palat d. Eugeniu Statescu nu a asistat.

***

La acel consiliu d. Sturdza a declarat că, în împrejurările actuale d-sa nu maĭ este în stare să conducă guvernul țăreĭ și a adăogat că nicĭ colegiĭ săĭ nu-l susțin.

— De cinci zile, a spus d-sa, d. Stătescu mi-a dat demisia din minister.

Ceĭ l'alțĭ miniștri aŭ aprobat pe d. Sturdza, afară de generalul Ciomag și August Poni cari aŭ căutat să dovedească că chestia Mitropolitului este închisă.

Intrunirea comitetului central liberal

Aseară s'a întrunit la ministerul de interne comitetul central al partiduluĭ liberal.

Vr'o 30 de membri eraŭ presenți.

D. Sturdza *a anunțat că și-a dat demisia și a cerut avisul comitetuluĭ asupra situațiuniĭ.*

Ceĭ maĭ mulțĭ dintre ceĭ prezenți aŭ fost de părere ca să se ceară Regeluĭ ca tot d. Sturdza să fie însărcinat să compue din noŭ ministerul.

D. Stolojan a declarat că se opune acesteĭ soluțiuni.

DD. Ferekidi, Nacu, G. Esarcu *au propus atunci ca să recurgă la o soluțiune radicală și să se recomande d. Lascar Catargiu ca să formeze cabinetul.*

Majoritatea celor întruniți a înclinat spre această situație, dar d. Sturdza s'a opus.

D. Al. Djuvara *a pronunțat un mare discurs spre a susține că ar fi în interesul partidului ca d. Catargiu să formeze un guvern conservator. D-sa a zis că nu numaĭ guvernul actual e vinovat, ci întreg partidul s'a înșelat în modul cum s'a condus politica de un an. La acest răŭ trebue opus un leac radical. Partidul liberal să se reformeze în opoziție.*

D. Sturdza *a motivat din noŭ opunerea sa la această soluțiune.*

DD. Costinescu, Porumbaru, Vasile Lascar *și toți ceĭ ce sunt amatorĭ de portofoliĭ aŭ propus atunci un minister Aurelian.*

Asupra acesteĭ din urmă soluțiuni s'a raliat, în cole din urmă, majoritatea

Nu s'a discutat maĭ de loc nicĭ compunerea ministerului Aurelian, nicĭ cestiunea împăcăriĭ cu d. Fleva.

Aceste cestiuni s'aŭ agitat maĭ mult în convorbiri particulare.

Membriĭ comitetului să arătaŭ în genere puțin dispuși a se înțelege cu d. Fleva.

In privința compunerii cabinetului, ces-

www.dacoromanica.ro

tiunea cea mai grea părea găsirea unui titular pentru externe.

Singurul ministru de externe pînă la un punct posibil. părea d. Ferekidi. Insă d-sa pentru cestiuni de interese nu vrea să primească.

D. Sturdza a făgăduit că va susține ministerul.

Din cele ce s'au vorbit, resultă că una din causele de căpetenie a crizei a fost o ceartă dintre dd. Sturdza și Stătescu. *Deja de 5 zile d. Stătescu își dăduse demisia. E probabil că d-sa va pleca în străinătate.*

Intrunirea s'a sfîrșit la 12 și jumătate noaptea.

EDIȚIA A 3-A

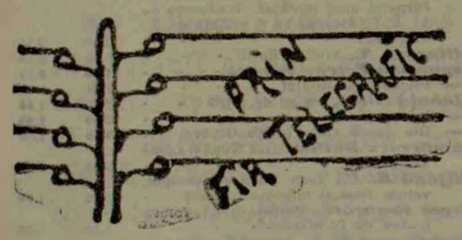

(Serviciul Agenției Române)

Paris 19 Noembrie.

«Camera deputaților» a adoptat moțiunea însărcinînd o comisiune să studieze mijloacele de a înființa marina ceea ce va necesita o sumă de 200,000.000. Comisiunea va asculta pe d-nii Méline, Besnard și Cochery.

Petersburg, 19 Noembrie.

«Gazeta Burseï» cere ca numai corăbiilor rusești să fie permisă trecerea liberă a Dardanelelor. De oare ce Rusia este acea care a provocat convențiunea de la 1841, ar fi drept deci ca ea să fie desființată prin și pentru Rusia.

Paris, 19 Noembrie.

Impărăteasa Elisabeta a Austriei a trecut prin Paris incognito, mergînd la Biarritz; a fost salutată la gară de Președintele Republicei.

AFACERI TURCEȘTI

Constantinopol, 19 Noembrie.

Delegații turci pe lîngă comisiunea de reorganisare a jandarmeriei cretane și atașatul militar austro-ungar au plecat în Creta —Cei-l'alți atașați militari îi vor urma pe-urmîne.

D. Pausa, ambasador al Italiei, s'a întors la Constantinopol

Kostaki efendi, membru al comisiunei judiciare cretane, și-a dat demisia, și a fost înlocuit prin Nazimbey, procuror de Stat al consiliului Statului.

ALEGERILE DIN BULGARIA

Sofia, 19 Noembrie.

Unul din geandarmii răniți alaltă-ieri, în timpul atacării poliției de către mulțime, a murit azi și va fi înmormîntat mîine în mod solemn.

Se asigură că procurorul va urmări pe d. Tontchew, fost ministru, și alți doui indivizi ca autori morali ai desordinelor ce s'au produs în fața palatului și în privința cărora Prințul este foarte indignat.

Guvernul a primit numeroase depeși de felicitări cu ocasia succesului său electoral și mulțumiri pentru libertatea ce a domnit în timpul alegerilor; printre acestea din urmă sunt și din partea membrilor opoziției.

PACEA ITALO-ABISINIANĂ

Roma, 19 Noembrie.

Camera deputaților. D-l Imbriani aprobă tratatul italo-abisinian și cere părăsirea coloniei Eritreei.

D-l di Rudini expune politica africană a guvernului care e sigur că a făcut un serviciu patriei obținînd o pace onorabilă și că a evitat, prin recunoașterea Eritreei, ca Menelik să adopte un alt protectorat.

Eritreea trebue să fie transformată în mod gradat din colonie militară în colonie civilă și comercială. — Italia nu va deveni mare nici o dată, cât timp va fi angajată în vr'o întreprindere colonială disproporțională cu mijloacele sale (Aplause).

D-l Franchetti cere ca parlamentul să fie consultat asupra cestiunei din Africa.

D-l di Rudini pune cestiunea de încredere, amînînd *sine die*, ori-ce moțiune asupra Africei.

D-l Imbriani depune o moțiune cerînd să se discute p ste 8 zile părăsirea Eritreei.

D-nu Senino și Fertis primesc amînarea *Sine die*, dar refuză să voteze ordinea de zi de încredere, de oare-ce d. di Rudini a manifestat tendințe de a evacua Africa.—Acesta răspunde că nu a vorbit de evacuare, dar a declarat în ce condițiuni se poate conserva colonia.

D-nu Crispi a declarat că va vota în contra guvernului.

La apelul nominal asupra moțiunei Imbriani, nu s'a atins numărul reglementar al votanților. Votarea se va face din nou mîine.

Totuși, se asigură că moțiunea Imbriani a fost respinsă cu 159 voturi contra 25.—Au fost 53 de abțineri.

ULTIME INFORMATIUNI

TORTURILE DE LA POLIȚIE

Ultimele știri pe cari le primim astă-zi, ne destăinuesc torturile cele mai îngrozitoare săvîrșite asupra deținuților în aresturile și beciurile poliției.

Aceste sălbăticii întrec tot ceea ce poate concepe închipuirea omenească.

Nu găsim destule cuvinte spre a protesta în contra acestor grozave sălbăticii.

Trebue un exemplu sever care să bage pentru veciĭ vecilor spaima în sufletele ticăloase ale acestor mizerabilĭ măcelarĭ de carne omenească.

Autorii intelectualĭ aĭ torturilor între cari țin rîndul întîiŭ, Paul Stătescu prefectul Poliției, C. F. Robescu primarul Capitalei, San Marin, directorul Prefecturei, organisatorĭ și călăuzĭ aĭ bandelor de bătăușĭ, precum și autorii materialĭ aĭ torturilor între cari Cantuniari, Ionel Antonescu, Szilagy, Puiu Alexandrescu, Becarian, și compania, trebuesc imediat arestațĭ, datĭ judecățeĭ și pedepsițĭ cu ultima severitate.

Trebue ca pedeapsa să fie așa de straşnică, în cît opiniunea publică să fie împăcată.

Altminterea **nicĭ un guvern** nu va găsi liniștea și sprijinul în țară!

D. Henry Gherghel

Iata povestirea pe care ne-o face însăși d. H. Gherghel, una din victime:

Arestat Luni după amiază pe cînd mă plimbam pe bulevard însoțit de un domn student universitar. Un sergent de stradă mă lovește peste baston și vre-o 20 de indivizi să năpustesc asupra mea, mă lovesc cu pumnii și duc tîrîș pînă în dreptul statuei lui Mihai Viteazul, unde am fost dat în primirea unei companii de sergenți de oraș;—vre-o 20 dintr'înșii m'au luat pe sus și m'au transportat, lovindu-mă neîncetat cu pumnii, la secția 6, din strada Batiștea. Acl, după intervenirea unui subcomisar, au încetat bătăile și am fost închis într'un arest fără geamuri, unde am fost ținut pînă la 8 seara, cînd am fost trimes cu un agent la prefectura poliției.

Aci spectacolul pe care l'am văzut întrece ori-ce descriere. In corpul de gardă, unde eram și eŭ arestat, am găsit pe un negustor de la Jilava, anume Tancu Marinescu, pe Ilie Purendea și pe C. Bobin, aceștia erau culcați jos pe rogojină.

In arestul comun se aflau G. Paraschivescu, Ghiță Georgescu, Dinicu Băldăneanu, Ion Vasilescu, Alexandru Stănescu, Alexandru Pandele, Gheorghe D. Trandafirescu, C. Constantinescu și un bătrîn G. Livescu.

Aci am aflat următoarele:

In noaptea de Sîmbătă spre Duminică pe la orele 2, au sosit la poliție inspectorul Ionel Antonescu, Mișu Cantuniari sub-șeful poliției comunale, comisarul Romano, de la secția 5-a, însoțiți de cîți-va agenți secreți. Ei au dat ordin să se scoată din arest pe G. Paraschivescu, care fu dus în cabinetul șefului de siguranță, unde a fost ținut mai bine de două ore. Cînd a fost readus în arest, Paraschivescu se afla într'o stare îngrozitoare: ochiul stîng scos din orbită, și cu totul tumefiat; avea patru din dinții de sus rupți, iar toți dinții de jos, afara de unul care abia se mai ținea, îi lipseau.

Paraschivescu a declarat că, în cabinetul șefului de siguranță s'au petrecut următoarele: inspectorul Ionel Antonescu și cu Mișu Cantuniari l'au luat la bătae sub pretext că este omul de încredere al d-lui N. Filipescu. După ce l'au bătut și l'au umplut de sînge, l'au pus să se desbrace la piele și să stea pe scaun, Ionel Antonescu îi dat tabacherea să'și facă o țigară, Paraschivescu refuză; Ionel Antonescu îl lună atunci la bătae pînă ce Paraschivescu a trebuit să fumeze. Luat din nou la bătae pentru a da declarație cum că a fost plătit de d. N. Filipescu ca să facă turburări, Paraschivescu n'a fost trimes în arest de cît după ce, în urma loviturilor primite, a văzut căzînd 4 dinți de sus și aproape toți de jos.

Sbirii poliției au adus apoi în cabinetul șefului siguranței pe Băldăneanu. Acesta era îmbrăcat cu o blană și avea gulerul ridicat; pe cînd Cantuniari și Ionel Antonescu îi dădeau gulerul în jos, spunînd că-i stă mai bine, mai mulți agenți, cari se aflau la spatele lui, îl loveau cu pumnii.

După Băldăneanu a fost luat la rînd Purendea, care a fost crunt bătut de agenți, din ordinul comisarului Romano. In sfîrșit au fost bătuți Bobin și Al. Ștefănescu.

Toate acestea le-am aflat în arestul poliției.

Luni spre Marți, pe la orele 1 noaptea, toți arestații au fost visitați de inspectorii Ionel Antonescu, Durma și de D. C. Giani, șef de cabinet al ministrului de interne, care a văzut starea îngrozitoare a victimelor.

Eri a fost transportat la Parchet G. Paraschivescu pentru a fi interogat de primul procuror. D. dr. Minovici, medic legist, a văzut pe pacient, **cărela, în față primului procuror, îi a căzut cel din urmă dinte. Paraschivescu a cerut D-rului Minovici un certificat medical; acesta îi a răspuns că nu poate menționa într'însul de cît căderea unui singur dinte, a aceluia căzut în prezența sa, cît despre cei-l'alți nu.**

Paraschivescu a fost readus la poliție.

Eri dimineață d. prim-procuror Sărățeanu a fost la poliție și a cerut să vadă, în urma unei denunțări primite, pe Pandele.

Prefectul dete ordin să se aducă în cabinetul său un cetățean care răspundea la acest nume.

— Te am bătut eu, întrebă prefectul?

— Nu d-ta, alții.

— Dar eu, întrebă sbirul San-Marin?

—D-voastră nu, **agenții d-voastră,** *răspunse Pandele.* **Mai e încă un Pandele mai rău bătut ca mine.**

—Să se aducă acl, zise d. prim-procuror.

— Nu e nevoie, răspunse prefectul. Acela e arestat pentru altă vină.

— Stăruiesc să se aducă, adaose primul procuror.

In sfîrșit și acest Pandele fu adus; la vederea lui, — **o stare îngrozitoare,** — *primul procuror zise:* **destul, scoateți-l afară.**

Iată ce se petrece în arestul poliției.

Eu, fiind liberat azi dimineață, nu știu la ce torturi vor mai fi fost supuse victimele.

Henry V. Gherghely.

Bucureșt, 20 Noembrie 1896.

D. G. Paraschivescu

Voința Națională se lăuda mai eri că d. G. Paraschivescu, fost funcționar sub conservatori, ar fi dat declarație scrisă că a primit ordin și bani de la d. Filipescu pentru a face scandal la Mitropolie.

Pentru a arăta că e la mijloc o infamie polițienească, am răspuns *Voinței* că-i putem da probe materiale că numitul G. Paraschivescu are azi legături cu guvernamentalii.

In adevăr, în chiar ziua scandalurilor de la Mitropolie, și cu câte-va momente numai înainte de scenele sîngeroase din fața Palatului justiției, d. G. Paraschivescu a fost văzut vorbind cu un deputat liberal, care imediat l'a recomandat favoarei și protecțiunei d-lui Malla, cumnat cu ministrul justiției.

Acum, însă, o altă dovadă vine să confirme infamia poliției. Dacă d. Paraschivescu a dat sau a promis o declarație împotriva d-lui Filipescu, lucrul se explică prin torturile sălbatice la cari el a fost supus în arestul poliției. Am văzut pe acest om și mărturisim că ne-am îngrozit de halul în cari se găsește. I s'au scos dinții cu cleștele, și banditul Cantuniari a arătat azi unui fost sub-prefect dinții victimei.

Dar despre torturile care se practică la poliție, vorbim pe larg mai sus.

D-nu Anton Carp, actual guvernator al Băncii Naționale, a fost numit din nou pe ziua de 16 Noembrie, pe un period de un an, în aceeași calitate.

AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa Maria au sosit la Sigmaringen, venind din Darmstadt.

S'a spus în ziarul nostru că Luni, cînd bătăușii regimului au dat asalt Universității, d. profesor V. A. Urechiă nu s'a dus să-și facă cursul de istorie.

D. Urechiă ne scrie că a încercat pe la toate intrările Universității, dar n'a putut răzbate. Nu e dar vina d-sale dacă nu și-a ținut lecțiunea.

Facem cuvenita rectificare.

Astă-zi la Senat Episcopul Dionisie al Buzăului era furios și spunea la mai mulți senatori că, cum se poate ca d. Sturdza, după ce i-a împins la mișelia comisă cu Mitropolitul Primat, acum să-i părăsească.

Marți a apărut la Galați un nou organ conservator intitulat *Ordinea*.

Urăm confratelui nostru isbîndă.

De cînd s'a aflat că banditul de la justiție a căzut, infamiile, pe cari acest om le acoperea, începe a să da pe față.

Așa în afacerea litlastografilor, un preot a fost pus la cale de arhimandritul Damaschin pentru a face anume depoziții cari să confirme denunțările lui Damaschin.

Preotul și-a făcut depozițiile și după ce le-a făcut a primit o scrisoare de la Damaschin care îl aprobă și îl îndeamnă să stăruiască și mai departe în declarațiile sale.

Preotul ne-a adus această scrisoare care să află în mîinile unui amic al nostru.

Această piesă să va publica în broșura prin care să va răspunde ordonanței lui Stătescu-Vasiliu și prin care să va dovedi că instrucția plastografilor s'a făcut cu plastografii.

Micile boli ale stomacului nu sunt într-u cît-va, de cît începutul disepsiei. Ast-fel începe deteriorarea vitală. Digestia devine greoaie și penibilă, asimilațiunea neregulată: slăbiciunea, anemia, inerția generală, marasmul și epuisarea nervoasă sînt consecințele sigure ale relei elaborațiuni alimentare.

E scurtă și penibilă existența cînd nu trăești de cît din indigestii! Doctorul Delatour a dovedit renașterea imediată și reînvierea defintivă a nutriției, sub influența Vinului Bravais: un păhărug, după fie-care masă, în limp de 3—4 săptămîni, este de ajuns pentru a realiza această minune.

De si sărbătoare, Epoca va apare mîine în trei ediții, la orele obicinuite.

CRIZA

D. P. S. Aurelian întîmpină mai multe dificultăți în formarea cabinetului.

Astă noapte și azi dimineață d-sa s'a întreținut mai mult timp cu d. C. Nacu, pe care caută a-l determina să primească portofoliul internelor.

D. P. S. Aurelian a declarat că nu poate să ia de cît numai portofoliul domeniilor și că se simte absolut nedestoinic pentru interne.

D. C. Nacu hezită însă, sub cuvînt că ar trebui să renunțe la afacerile sale de avocatură, cari îi produc acum foarte mult- precum și la funcția de director al Băncei Naționale, care-i aduce 20,000 de lei. D. Aurelian speră însă, că va determina pe d. C. Nacu să facă acest sacrificiu.

***

O altă greutate întîmpină d. Aurelian la ministerul instrucției.

D-sa ar preferi pe d. C. Dimitrescu-Iași, dar mulți moldoveni îi impun pe d. Stefan Șendrea.

Pînă la ora 1 nu s'a decis încă nimic în această privință.

D. Aurelian continuă a trata încă la ministerul de interne.

***

E vorba de d. Ionel Brătianu pentru ministerul lucrărilor publice.

D. G. Mârzescu aleargă și stărue din toate puterile să ia Ministerul instrucției, dar i-s'a tăiat pofta în mod foarte categoric.

D. Al. Djuvara a rămas acum cu d. Eugen Stătescu, pe care vrea să-'l urmeze în străinătate.

***

Pînă la ora 1 s'a stabilit definitiv intrarea în minister a următorilor:

P. S. Aurelian, președinte și domenii;

Ferekide, externe;

Costinescu, finance;

Porumbaru, justiție;

V. Lascar, lucrări publice;

General Pilat, războiŭ.

***

D. P. P. Carp, întîlnind azi la amiazi lîngă Capșa pe d. Eugen Stătescu, i-a spus:

— De ce nu v'ați retras de tot? Nu vedeți că aveți nevoe de dușă rece? Aurelian n'o să stea mai mult de două luni și tot acolo veți ajunge unde sunteți azi.

***

Astă-zi dimineață, la orele 10, d-nii Dim. Sturdza și P. S. Aurelian au fost primiți de M. S. Regele; ei au stat la Palat pînă la orele 11 jumatate.

Din această causă nu s'a putut ține consfatuirea anunțată pentru dimineață la ministerul de interne.

***

La orele 3 se ține o consfătuire în cerc restrîns, la ministerul de interne, cînd se va face cunoscută formațiunea cabinetului.

***

Astă-zi s'a lipit la Senat o convocare prin care d-nii miniștri cheamă pe toți deputații și senatorii din majoritate la o consfatuire politica intimă, la orele 8 jumatate seara, în localul Senatului.

***

La orele trei comitetul executiv s'a întrunit din nou la ministerul de interne.

D-nii Nacu și Ferekide au declarat în mod categoric d-lui P. S. Aurelian, că refuză a intra în combinația ministerială.

In urma acesteia, încercarea d-lui P. S. Aurelian de a compune cabinetul, pare zădărnicită.

Totul atîrnă de la hotărîrile ce se vor lua la consfătuire.

Refuzul d-lui Ferekide se atribue îndemnurilor d-lui Sturdza, care lucrează pe sub mînă pentru zădărnicirea formării unui minister Aurelian.

Prin cercurile guvernamentale se agită ideia retragerei definitive a partidului liberal de la putere.

***

Un redactor al nostru întîlnind pe d. general Pilat, acesta i-a răspuns:

— Dacă voiŭ fi ministru, ori unde mă veĭ vedea să-mĭ spuĭ mereŭ: te plîng!

CAMERA

Ședința de la 20 Noembrie 1896

Inainte de deschiderea ședinței o mare animație domnește în incintă.

D. P. S. Aurelian e omul zilei; el e asediat din toate părțile, deputații îi strîng mîna cu multă căldură. In jurul său se formează un cerc numeros de amici, cari îi pun tot felul de cestiuni. Președintele Camerei însă face pe misteriosul și nu pare dispus a face confidențe de cît unui număr restrîns de deputați.

Sgomotul circulă că guvernul demisionat va anunța azi oficial Camerei retragerea sa și însărcinarea dată de M. S. Regele d-lui Aurelian pentru formarea unui noŭ cabinet.

La ora 1 și 25 ședința se deschide în mijlocul unei vii animații, d. Șendrea presidează.

D. Șendrea. **După cum știți domnilor deputați, suntem în plină criză ministerială, și după uzul parlamentar, Camerile nu pot prin urmare să lucreze. Vă propun să suspendați lucrările d-v. pînă la rezolvirea crizei.**

Ridic dar ședința, anunțînd cea viitoare pentru poimîine Vineri; mîine fiind sărbătoare.

Ședința se ridică.

SENATUL

Ședința de la 20 Noembre

Ședința Senatului s'a deschis astă-zi la orele 2.20.

După facerea apelului nominal—sunt presenți 96 domni senatori—și citirea sumarului ședinței precedente, nefiind nici un ministru pe banca ministerială, principele Dim. Ghica, care presida, ridică ședința, anunțînd ședință publică pentru Vineri la orele 2 din zi.

***

Iată lista care circula astă-zi la Senat, înainte de deschiderea ședinței.

P. S. Aurelian, interne și președenția consiliului; M. Ferechide, externe; Em. Porumbaru, justiție; V. Lascar, lucrările publice; Sp. Haret, instrucție: St. Șendrea, domenii; general Pilat, războiŭ; Em. Costinescu, finanțe.

ULTIMA ORA

Fostul Mitropolit Primat Iosif Gheorghian, a sosit azi după amiază la orele 3 și jum. în Capitală.

P. S. Sa a descins la Hotel Continental și va fi primit azi în audiență de către M. Sa Regele.

AVIS

Moștenitorii defunctului D. V. Hernia informă pe cei interesați, că, în urma schimbărei de administrațiune la moșia lor Cimpina, toate drepturile de administrator ale d lui Beniamin Hernia au încetat, lichidîndu-se toate datoriile ce au fost asupra moștenitorilor pînă la 1 Noembrie 96.—Ori-ce pretenții s'ar mai ivi privesc personal pe d. B. Hernia.

XIV

In timpul călduros, acela care voește a-și conserva puterile, trebue să se tonifice luînd după mîncare un pahar de liqueur din *Vinul Quinium Labarraque* aprobat de Academia de medicină din Paris.— Nici *Porto*, nici *Xeres* nu se poate compara cu Quinium Labarraque fie ca aperitiv, fie ca tonic, fie ca digestiv. — Din causa energiei lui și a mărimei flacoanelor, acest vin este de un preț moderat și mai ieftin de cît toate cele-l'alte producie similare.

Mare Ocasiune de Mobile

In Calea Dorobanților No. 36

Proprietatea d-lui Brătianu

Se vinde în toate zilele

Diferite mobile elegante precum:

1 odaie de culcare, 1 Sofragerie, 1 Salon, 1 Salonaș, 1 Pian negru.

Diferite oglinzi, Etagere, Piedestale, Scaune de fantesie, etc.

TOMA STELIAN

AVOCAT DIN IAȘI

S'A STABILIT ÎN BUCUREȘTI

CALEA VICTORIEI, 132

www.dacoromanica.ro

MICI ANUNŢURI

Pînă la 10 publicaţii 30 bani linia pentru fie-care dată, şi de la 10 în sus 20 bani linia.

Spectacole

Teatrul Naţional.

Opera română Mercuri 20 Noembrie se va representa «Cavalerismul Ţărănesc» (Cavaleria rusticană) operă în 2 tablouri de G. Targioni-Tozzetti şi G. Menasci. Musica de Pietro Muscagni traducţie de Th. Aslan şi «Cîntecul lui Fortunio» operă într'un act de Ile Crémieux şi M. Halevy. Musica de Offenbach.

Teatru Hugo. Mercuri 20 Noembrie 1896, primul debut al Celebrului Sextet «Juliano». Primul debut al celei mai renumite cîntăreaţă engleză Miss Rubini, primul debut Brothers & Francois acrobaţi şi Equilibriştl.

Circul C. Sidoli. Mercuri 20 Noembrie mare representaţie High-Life.

Circul Cesar Sidoli. In curînd va sosi în capitală.

Centrul Dacia

Sala Bragadiru. In fie-care seară concert de orchestră sub conducerea d-lui Peters. Vinerea concert High-Liffe.

Cafe Naţionala. Orchestra Rubinştein şi-a început concertele.

Centrul Moşnile (lîngă tipografia statului) în fie care seară de la ora 8—11.

Închirieri şi arendări

De închiriat, casele din strada Poloană No. 130. Doritorii se vor adresa: Str. Batiştei, 15.

De arendat Moşia Virtoapele de jos din judeţul Teleorman. A se adresa la d-nu G. Robescu, Galaţi.

De arendat cu începere chiar de acum moşia «Ianca» din judeţul Brăila, în întindere de zece mii pogoane toate arabile, având două mii pogoane grîu arate cu zăminţa cea mai bună. A se adresa la d. M. Rachtivan, avocat, strada Fintînei 28, Bucureşti.

De Arendat cu începere de la sf-tu Gheorghe 1899 moşia «Dudescu» din judeţul Brăila în întindere de şease mii patru sute pogoane. A se adresa la d. M. Rachtivan, advocat strada Frumoasă 28, Bucureşti.

Camere mobilate

«Casa Fraţi Olbrich strada st. Ionică

Hotelul Pieţei Bibescu-Vodă, lîngă Cameră şi Tribunale.

Cereri şi oferte de serviciu

Vînzări şi cumpărări

De vînzare lemne din pădurea Paşcani. Sunjenul, după calitate, 55 şi 60 franci. A se adresa: Str. Batiştei 15

O caretă nouă (Cupeu) este de vînzare cu preţ de 2000 lei. A se adresa la adm. «Epoca».

De vînzare un loc viran, situat pe calea Rahovei No. 24, cu strada Artei proprietatea d-nei Maria Al. C. Niculescu. A se adresa la d. Mihail A. Rachtivanu, advocat, strada Frumoasă No. 25 Loco.

Se caută a se cumpăra o casă de fier Chadwood sau Ratner. Posesorii a se adresa la biuroul Tipografiei «Epoca»

De vînzare spre tăere pădurea de pe moşia Orăşti-Pitigaia jud, Ilfov. Amatorii să se prezinte str. Scaunele 66.

Patru cai de lux, de vînzare; Strada Minervei 14.

Informaţiuni utile

Un pianist routinat oferă serviciile sale la soirele dansante şi baluri pentru un honorariu modest. S. Iaroslav, Calea Moşilor No. 90.

Unt proaspăt (De prima calitate) Se găseşte la Ităria elveţiană a farmacistului I. Munteanu şi Dr. E. Popu, cu 5 lei kilogramul dus la domiciliu. Ori-ce cerere se va face prin cartă poştală la farmacia I. Munteanu calea Victoriei No. 78.

O doamnă onorabilă dă lecţiuni de piano. A se adresa la administraţia «Epoca».

Stridii de mare se găsesc de vînzare la D-nul Delpuech, Biserica Ienî, No. 8, Bucureşci, şi se face cunoscut amatorilor că primesce zilnic Stridii de Ostenda şi Arcachon. Asemenea şi **melci** (Mode de Bourgogne); să poate să vîndă cu preţuri foarte ieftine, imposibil de orice altă concurenţă.

Preţuri curente:
Duzina Stridii de Ostenda calitatea I fr. 2.75.
Arcachon de mare calitatea I fr. 2.50
Arcachon de mare calitatea II 1.75.
Arcachon de mare calitatea III 1.50.
Melci duzina 1.25.
Morun, Bakala Terre Neuve 1.50

Se cantă 50 vaci de lapte, rasa moldovenească sau bivoliţe. A se adresa în strada Dionise No. 40 direcţiunea lăptăriei Arcuda.

Renumita Cărturăreasă Mariţa Alecşoiu, romînă, care ghiceşte perfect în cărţi, trecutul, presentul şi viitorul, s'a mutat în strada Scărişoarei 44. Ghiceşte şi la domiciliul amatorilor cari ar însuflaţi-o printr'o carte poştală.

Firme recomandabile

Adrese

Advocaţi

Mihail A. Rachtivanu
Advocat
28 Strada Frumoasă

D. A. G. Fiorescu, avocat, s'a mutat în Calea Dorobanţilor No. 40.

Doctori

D-rul Albescu. Calea Văcăreşti 22. Boale interne şi de copii.

Schimbări de adrese

7

CASA DE SCHIMB

HESKIA & SAMUEL

BUCURESCI

No. 5 Strada Lipscani No. 5

Cumpără şi vinde efecte publice şi face orî-ce schimb de monezi.

Cursul pe ziua de 19 Noembrie, 1896

		Cump.	Vind
4%	Rentă Amortisabilă. . .	88 —	88 1/2
5%	» Amortisabilă. . .	95 1/4	96 —
3%	Oblig. de Stat (Cov. R.) .	101 1/2	102 —
5%	» Municipale din 1883	97 1/4	97 3/4
5%	» » » 1890	96 —	96 1/2
5%	Scrisuri Funciar Rurale .	94 3/4	95 —
5%	» » Urbane .	91 1/2	91 3/4
5%	» » » Iaşi .	86 —	86 1/2
	Acţiuni Banca Naţională.	1870 —	1900 —
	» » Agricolă .	220 —	230 —
	» Dacia Romînia asig.	454 —	458 —
	» S-tea Naţionala asig.	488 —	492 —
	S-tatea de Construcţiuni .	210 —	213 —
	Florini valoare Austriacă .	2 11	2 12
	Mărci Germane	1 23	1 25
	Bacnote Francoze . . .	100 —	101 —
	» Italiene. . .	89 —	91 —
	» ruble hîrtie .	2 65	2 70

Imprimarea cu maşinele dublu-cilindrice, din fabrica Albert & Cie, *Frankenthal şi cu caractere din fonderia de litere* Flinsch *din Frankfurt A/M*

„EPOCA“ ziar cotidian

CUPON

20 Noembrie 1896

Ori-cine va tăia acest cupon din «EPOCA» şi îl va trimite, sau îl va presenta la librăriile arătate mai jos, are drept la unul din premiile CU PREŢURI REDUSE din listele respective.

Cuponul acesta e valabil pînă la 23 Noembrie ora 7 seara.

Cititorii din provincie pot trimite contul în mărci poştale adăogînd porto.

Premiile „EPOCEI“

La Librăria CAROL MÜLLER

Calea Victoriei No. 58.

	In loc de	Numai
Hellade-Rădulescu I., Amintiri asupra istoriei regenerărei Romîne, sau Evenimentele de la 1848, Un volum mare de peste 300 pagini	3.—	0.50
Richter Eugen, Unde duce socialismul. Jurnalul unui lucrător. Traducere de Al. A. C. Sturdza cu o prefaţă de N. Filipescu.	0.50	0.15
Filipescu N., Albii şi Roşii . . .	0.50	0.10
Negulescu Petru, Polemice . . .	1.50	0.75
— Psichologia stilului	2.00	1.00
Vlahuţă Alex., Un an de luptă . .	2.50	1.50
— Iubire, poesii	3.00	1.80
— Din goana vieţei (ediţia Graeve) .	3.50	1.50
Zamfirescu Duiliu Lume Nouă şi Lume Veche	3.00	1.00
Hâjdău B. P., Ioan Vodă cel cumplit, volum ilustrat introdus în scoli. .	3.00	1.00
Copée François, Poveste tristă, roman tradus de D. Stăncescu . . .	1.50	1.10
Michăilescu St. C., Încercări critice asupra învăţămîntului nostru primar, ed. II	2.00	1.20
Livescu I. Ioan, Ingerii lui Rafael fantezie originală în versuri în 3 acte .	2.00	1.00
Lohmeyer M., Un nou mijloc pentru a preda copiilor limba germană .	2.00	1.00
Roman I. N., Poezii (ediţie populară)	1.00	0.75
Radu D. Rosetti, Epigrame . . .	2.00	1.00
Ibsen H., Copilul Eylof (dramă în 3 acte) traducere de T. Maiorescu . . .	1.00	0.50
M. Dragomirescu, Critica ştiinţifică şi Eminescu	1.50	1.00
Buteulescu Marin, Religie şi ştiinţă .	0.75	0.50
Bachelin & Jules Brun, Sept Contes roumains	4.00	1.50

La Librăria C. SFETEA

(Sf. Gheorghe)

Vatra, anul I	24.00	12.00
— anul II	20.00	10.00
Caragiale, Note şi Schiţe	2.00	1.00
Theodorescu G. Dem., Cronica din Nărnberg	1.50	0.75
Flamarion, Urania	1.00	0.50
Augier, Aventuriera	2.00	1.00

La Librăria L. ALCALAY

(Calea Victoriei, hotel Boulevard)

Speranţa Th., Popa cel de treabă nuvele.	2.00	1.00
— Mama Soacră, teatru	3.00	1.00
Dr. Mauvr (Englez). Calauza mamelor tinere	2.00	0.50
Dr. Fortuna, Remedii practice pentru vindecarea bolelor copiilor . .	0.50	0.30
Teleor D., Durere, diferite nuvele . .	1.50	0.50
Zanfirel, Manualul lucrului de mînă pentru familii	2.00	1.00
Wartha H., Corespondenţa Comercială pentru usul comercian. comptabil, etc.	4.00	2.00
Zanfirel G., Metoda Croitului . . .	2.00	1.00
Bejan Gr., Harta Romîniei şi a ţărilor vecine, format mare şi în culori . .	1.25	1.00

Administraţia ziarului nostru primind zilnic numeroase cereri de premii pe cari le oferim cititorilor **Epocei**, *anunţăm acestora că cererile lor trebuesc adresate* **direct librăriilor arătate în josul cuponului** *însoţite de* **preţul redus** *cu care se oferă acele premii.*

MANCATORIĬ DE FOC

PARTEA ŞEASEA

FOIŢA ZIARULUI «EPOCA»

121)

LOUIS JACCOLLIOT

Apoi se întoarse căutînd cu privirea pe Olivier spre a-i zice bună ziua.

De o-dată se opri, ochiul său se umplu de lumină sălbatice; timp de cîte-va secunde era oribil la vedere, şi cu toate acestea nici o fibră după figura lui nu se schimbase din loc... El zărise pe Ionhatan, omul pe care îl pîndise dimineaţa cu Koanook.

Dar impresiunea pe care o simţise fu tot atît de iute ca şi fulgerul ceresc; nimeni nu-şi dedea seama de furia violentă care era gata să-l facă să uite prudenţa lui obicinuită; şi tot atît de liniştit în aparenţă, ca şi cum nimic nu se petrecuse în sufletul său, el înaintă cu braţele întinse spre tînărul său prieten care se grăbi să-l ureze bun sosit.

— Cel mai ilustru şef Australian, Vulturul Negru, şi amicul nostru cel mai devotat, zise contele prezentîndu-l oaspetelui său; apoi adăogă întorcîndu-se spre Wiligo: d. Ionhatan Spiers inginer American, care a bine-voit să primească pentru cîte-va zile ospitalitatea noastră.

Atunci, într'adins, Wiligo înştiinţă pe Olivier că-i compusese o gardă de onoare din cei mai bravi luptători din tribul său, cari de aci înainte nu-l va mai părăsi nici ziua nici noaptea.

— Ce îndrăcită idee a avut afurisitul ăsta de sălbatec, se gîndi Ionhatan. Iacă ceea-ce poate să'mi modifice planurile mele.

— Lasă! cîte-va lovituri de revolver vor fi de ajuns, îşi zise el.

Dar din acest moment se simţi foarte jenat sub ochiul scrutator al lui Wiligo care nu-l slăbea nici un moment. El, omul de fier, pe care nimic nu-l făcea să tremure, al cărui nume chiar era sinonim al îndrăzneleî şi al cruzimei reci, căpitanul, Roşu în sfîrşit, era influenţat, turburat, de către un sălbatic australian pe cari pînă acum îl socotea ca pe nişte brute nedemne de numele de om. In acest moment el făcu un gest imperceptibil servitorului său negru care eşi în modul cel mai natural.

S'ar fi putut crede că Vulturul Negru avea cunoscinţă de efectul pe care îl producea, căci se părea că prelungeşte cu plăcere această scenă. Cu toate acestea după cîte-va cuvinte banale, el părăsi în mod brusc sala, urmat de Koanook. Înţelesese el oare ordinul ce căpitanul dăduse negrului?...

Amîndoui traversară încet grădina, apoi esplanada care mergea de la reşedinţă pînă în lac, dar abia primele boschete îl ascunseră privirilor tutulor, căci luară pasul forţat în direcţiunea pădurel ţărmului, unde în zorii zilei i-am văzut ascunşi spionînd manevrele *Swanului*.

CAPITOLUL II

Atac subit.—Captura *Swanului*. — Asasinarea negrului lui Ionhatan.—Recunoscinţa căpitanului Roşu şi a contelui Olivier.—Cu zece ani înainte.—Scăpat de el.

In ajun, după nenorocita escursiune semnalată prin pierderea *Feodorownei* şi dispariţiunea lui Tanganook, Vulturul Negru şi inseparabilul său Koanook care îl urma, se deciseseră ca toată noaptea să supravegheze împrejurimile lacului; ghemuiţi în mărăcinii după ţărm, ei aşteptaseră fără ca să facă cea mai mică mişcare, fără să scoată un cuvînt, ca vre un eveniment revelator să le descopere teribilul şi misteriosul secret al evenimentelor la cari fuseseră martori.

In primele ceasuri, absolut nimic nu se întîmplase ca să le atragă atenţiunea.

Incepuseră să despereze de lunga lor răbdare, cînd cu puţin timp înainte de revărsatul zorilor, ei văzură apa agitîndu-se încet şi o formă neagră, de trei, patru ori mai mare ca aceea care urmărise pe *Feodorowna*, apăru ochilor lor încremeniţi, cu alte două forme cari păreau lipite de laturile ei. Şi unul şi altul, simţiră toată făptura lor tremurînd, atît de violentă era emoţiunea care îl cuprinsese.

Atunci văzură că forma cea mare se deschisese în partea ei superioară şi că o fiinţă omenească urmată de alte trei eşise pentru a lua loc în una din făpturile cele mici aşezată în stînga. Aceste patru fiinţe a căror siluetă era întunecoasă pe masa limpede a lacului, nu pronunţă nici un cuvînt între ele; păreau a fi patru spectre cari profitînd de tăcerea nopţei mergeau să săvîrşească vre o operă tenebroasă. Situaţiunea era foarte mişcătoare.

Wiligo, ale cărui ideî superstiţioase mergeau crescînd, auzi de o dată următoarele cuvinte pronunţate între doi din ei:

— *All is well captani.*

— *All right!*

Ceea ce însemnează: Totul este în regulă căpitane»—

«Bine».

Aceasta asigură pe Wiligo că avea în faţa lui fiinţe omeneşti.

Aproape în acelaş timp, capacul se închise fără zgomot peste forma cea mare, şi ea dispăru în valurile lacului. Atunci cea mică—în care cele patru persoane intraseră—porni cu o iuţeală vertiginoasă de de a lungul lacului, fără însă a se depărta de ţărm.

Wiligo şi Koanook începură să urmărească, lucru care cu toată reputaţiunea lor de buni alergători, nu ar fi reuşit al face, dacă după cîte-va minute, forma neagră n'ar fi micşorat iuţeala, căutînd un loc pe ţărm pentru oprire. Cînd acest loc fu găsit, forma făcu o mişcare scurtă spre ţărm şi opri. Atunci Vulturul Negru şi tovarăşul lui se ascunseră într'un tufiş din apropiere de unde vedea totul fără ca să fie observaţi.

Drama care a urmat descinderei căpitanului Roşu este cunoscută.

Cei doi Australieni vizitară strania maşină care avea întocmai forma unui peşte imens, dar nu putură să vadă nimic, deschizătura răspunzînd într'un fel de vestibul pătrat, în pereţii căruia se găseau patru uşi, toate ermetic închise.

Wiligo, vroind să apese pe clanţa uneia din ele, primi o emoţiune atît de puternică, că fu azvîrlit în peretele vecin, gata să-şi rupă mijlocul. Speriaţi, cei doi sălbatici eşiră pe punte şi săriră repede pe ţărm.

(Va urma)

ALAMBICURILE DEROY-CARANFIL

PARIS-GALAŢI

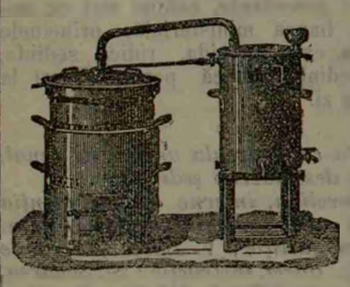

Acest aparat este de o simplicitate extra-ordinară şi serveşte pentru distilarea vinului, mustului de mere, de pere, de prune şi de orî-ce fel de fructe. Cu el se poate distila tescovina, drojdiele de vin sau orî-ce soiu, precum şi florile, seminţele şi orî-ce fel de plante mirositoare. Se poate fabrica cea mai bună tuică, sliviţă şi orî-ce spirturi. Acest aparat este cu mult superior cazanelor şi **Alambicurilor** obişnuite, prin aceia că produce sau din o singură dată gradul cerut sau prin rectificare după voinţă, un spirt rectificat de o calitate ma bună, cu o economie mai mare de timp, de apă şi de combustibil.

A se adresa d-lui **GEORGES A. CARANFIL,** Galaţi, sau la agenţii săi acreditaţi din diferite ţări şi localităţi.

Depozul general Bucureşci str. Doamnei 27 casa Bilcescu.

L. KEPPICH

Colţ cu str. Lipscani 2, Strada Şelari 2, Colţ cu str. Lipscani

Cel mai mare şi cel mai bogat Depozit cu diferite Lămpi pentru Gaz Aerian, precum **Policandre, Braţe, Lyre, etc.** de **Cristal, bronz şi metal** în diferite mărimi pentru Saloane, Antreuri, Biurouri, Sofrageriî, etc. din cele mai renumite fabrici din **Franţa, Germania şi Englitera. Mai eftin ca orî-unde.**

Representant General al celei mai mari şi renumite fabrici de ***lumină incandescentă sistem perfectionat*** care aduce economie de 50 la sută în consumaţiunea gazului.

preţuri reduse

SOBE AMERICANE PERFECŢIONATE

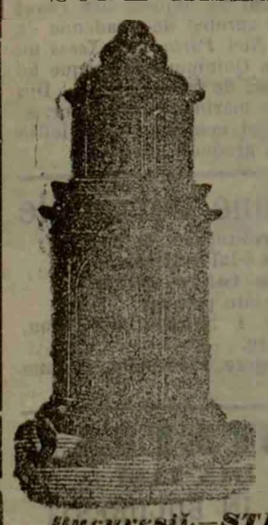

LÖNHOLD'S

SOBE

foarte elegant decorate smălţate şi aurite

SPECIALE pentru Antreuri, Sofrageriî,

Restaurante şi Casinuri

Încălzire temperată şi permanentă

VENTILAŢIUNE

şi regulator perfecţionat

MARE ECONOMIE de COMBUSTIBIL

Deposit general la

E. Demetrescu Mirea

Bucureşti.—STRADA CAROL I No. 31.—Bucureşti

Vechiul Biroŭ pentru Vînzarea de Petroleu din Str. Regală No. 9 s'a redeschis din noŭ.

Am onoare a vă recomanda petrol regal superfin şi cu preţu foarte moderat.

Serviciul în Bidoane de cîte 5, 10 şi 20 Litruri.

Comandele se poate face de onor. Public cu o simplă carte postală şi expediem imediat la domiciliu.

9 Strada Regală 9

Dentistul M. BACHER

Medic al academieî universale de ştiinţe din Bruxelles, medaliat pentru meritele sale în arta dentistică la expoziţia din **Bruxelles, Bordeaux şi Lyon etc.**

Succesor dentistului M. Rosenthal, Bucureşti piaţa Teatrului casa Török.

Consultaţiuni 9—12 a. m. şi 2—5 p. m

La Typografia «Epoca» se vinde hîrtie maculatură cu 45 bani Kilogramul în pachete de 10 kilograme.

A. MONTAUERANU

81, - Calea Victoriei, 81 — Bucureşci

Casă de încredere

Instalaţiuni de Apă şi Gaz

Canalizări şi Tout à l'égout

Autorizat de Primărie şi de Compania de gaz.

Telegraf, Telefon, Tuburi vorbitoare'

Şi Paratonere

Mare depoŭ de lămpi pentru gaz aerian.

Lumină Incandescentă sistemul cel mai practic

Lavoare, Urinale, Instalaţiuni de tot felul de băi

Sobe de încalzit apă pentru băi,

Furtuni pentru stropit

Pompe pentru grădini

Closete de toate sistemurile cele mai noi, Robinete, etc.

Closete pentru casă

Vergele pentru scări şi Porto-Tablouri.

N. Grigorescu

43, Calea Victoriei, 43

vis-à-vis de cofetăria Capşa, Bucureşci

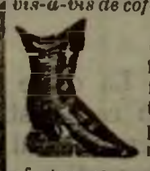

Aduce la cunoştinţa onorabilului public, că în atelierul meŭ se confecţionează încălţăminte pentru dame, copii, din materialele cele mai fine. Comandele se efectuează prompt: se găsesc şi încălţăminte gata cu preţuri moderate.

N. B. Pentru conservarea încălţămintelor recomand veritabila *Crema-meltoniană* neagră şi culori din fabrica

BROWN şi SON

din Londra: Feriţi-vă de contrafaceri

MAGAZINUL

„HELIOS“

21 Strada Doamnei 21

Sobe americane veritabile

«SIRIUS» cu patent regulator noul model 1896.

«Sirius» sunt de o construcţiune solidă şi elegantă, cele mai higienice dînd o căldură plăcută şi temperată după dorinţa, care se obţine prin *«patent-regulator»*, care le deosebeşte de cele l'alte produse similare.

Incălzitul se face prin orîce fel de cărbuni de piatră.

Maşine şi Site sistem cel mai perfecţionat pentru lumina incandescentă *de gaz aerian* şi de *spirt*.

Mare asortiment de lămpi de petrol.

Depozit general:

A. RECHENBERG

Bucureşci. Str. Doamnei 21

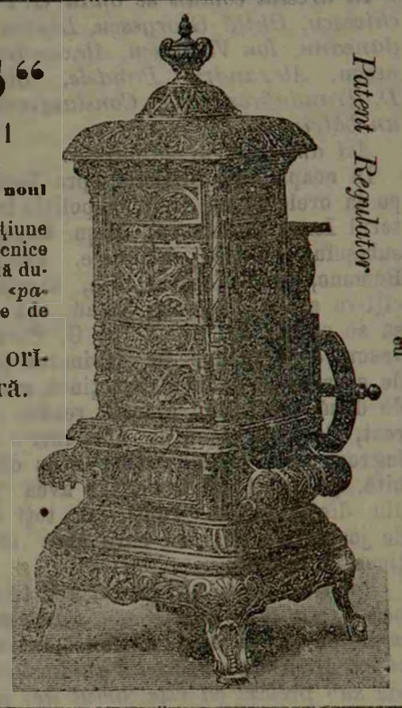

Cea mai bună calitate existentă de

COCS

DE UZINA DE GAZ

vi se furnisează la domiciliŭ, în saci, per tona de 1000 kgr. greutatea garantată

LEI 45

Dacă vă adresaţi printr'o carte poştală saŭ personal casei

A. GOLDŞTEIN

9, Strada Decebal, 9.

Bucureşti, Telefon No. 66.

Tot acolo se află depozit de cocs mărunt pentru sobe *Parigine* şi Belgiane, *cocs de fonderie, cocs de ferărie, cărbuni* din minele englezeşti de *Cardiff, antracit englesesc,* prima calitate pentru sobe *Helios, Briquette* etc. Expediţiuni *en gros* şi *en detail* de la *Bucureşti, Constanţa* şi *Brăila* la orî-ce staţiune a căilor ferate.

OTTO HARNISCH

Bucureşci	**Galaţi**
41—Strada Academieî—41	*49.—Strada Portului—49.*

Toate articole technice

CAUCIUC **ASBEST**

Furtuni pentru apă, vin, spirt, etc. **Table — Corde— Fire**

CURELE DE TRASMISIUNE

Manometri—Robinete—Ventile—Stiele pentru nivel

Pompe pentru vin Pompe de incendiu

Muşamale

UZINA DE GAZ FILARET

COK

I-a CALITATE

Tona de 1000 Kilgr.

45 LEI

Transportaţi la domiciliŭ în SACI conţinînd fie-care

40 KILOGRAME

Sacîi sunt PECETLUIŢI cu plumburi.

COMPANIA DE GAZ BUCURESCI

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA ziarului „EPOCA“ se află în Stradn Clementeî No. 3.

NOU DE TOT

Aprinderea şi stingerea automatică la distanţă pentru becuri cu gaz aerian. Instalaţiunea se poate vedea funcţionînd în biuroul nostru. Garanţie pentru 6 anî. Plata în rate trimestreale.

O sită incandescentă Leî 1,50.

Un bec complect montat cu lumină incandescentă pentru gaz aerian Leî 7.50.

Mai posedăm un sistem noŭ de tot de lămpi, foarte practic **cu şi fără** lumină incandescentă de atîrnat şi de masă, neavînd trebuinţă de gaz aerian. ci este întreţinut de un liquid supranumit **«Gasstoff»**, care se transformă în gaz aerian.

Intreţinerea acestor lămpi e mai eftină de cît a lămpilor cu petrol consumînd pe oră 1½ centime.

Un kilo de Gasstoff costă 30 bani.

Acest sistem de lămpi încă n'a existat în ţară şi recomandăm lămpile călduros pretutindeni mai ales unde nu există Societăţi de gazaerian

FÜHR şi SCHRUF

Bucureşti, Strada Smirdan, 8

SE CAUTĂ a se cumpăra o casă de fier Chadwood saŭ Ratner.

Posesorii a se adresa la biuroul tipografieî *Epoca.*

Bucureşti. — Tipografia EPOCA Strada Clemenţei No. 3

www.dacoromanica.ro